

МОДЕРНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

(аналітична записка за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції,
м. Тернопіль, 22-23 жовтня 2009 року)

Процеси трансформації економічних систем, характерні для кінця ХХ – початку ХХІ століття, все більшою мірою синтезують в собі сукупний досвід країн з облаштуванням суспільства, і не лише в частині розвитку його базису – економіки, але й в частині побудови інституцій, що забезпечують економічний, соціальний, політичний і духовний розвиток. Потужними факторами цих процесів є, з одного боку, активізація демократизації суспільства, все більша участь громадян у прийнятті рішень, становлення в країнах, що стали на цей шлях, інститутів громадянського суспільства, з другого боку – глобалізація, яка хоча і має певну історію, сьогодні проявляється у все більш масштабному взаємозв'язку всіх країн світу, розширенні впливу наднаціональних організацій, що прагнуть до «світового правління», концентруючи частину функцій національних урядів на необхідності вирішення на наднаціональному рівні проблем глобальної безпеки.

Зазначені явища актуалізують проблему теоретичної концептуалізації розвитку всіх секторів економіки, що знайшло відображення в низці публікацій переважно стосовно приватного та корпоративного секторів. Меншою мірою ця проблематика розроблена щодо суспільного сектору, який здійснює суттєвий вплив на розвиток економіки загалом. І хоча проблеми генезису особливостей формування та функціонування суспільного (публічного) сектору досліджувалися у працях таких відомих зарубіжних економістів, як Е. Аткінсон та Дж. Е. Стігліц, Дж. Гелбрейт, Дж. Б'юкенен, В. Танці, вплив глобальних змін останнього десятиріччя (зміна суб'єктів глобалізації, трансформація природи сучасної держави, відхід від відносин класичної міжнародної конкуренції до відносин партнерства суб'єктів глобального ринку тощо), не знайшли комплексної теоретичної оцінки як основи розробки новітньої концепції розвитку суспільного сектору в умовах зазначених глобальних змін. Натомість вітчизняна економічна література порівняно недавно почала розглядати суспільний сектор економіки в якості каталізатора економічного зростання, базису перерозподільчих процесів, детермінуючої сили покращення якості життя громадян країни. Проте недооцінка важливості ефективного розвитку суспільного сектору уже сьогодні стає на заваді соціально-економічних реформ, яких потребує українська економіка в глобальному вимірі. Теоретичні дослідження та світова практика засвідчують, що функціонування суспільного сектору далеко не завжди призводить до досягнення бажаних результатів, аллокаційні рішення в цьому секторі ґрунтуються на більш повному і точному визначенні компонентів витрат та їх віддачі, ніж в приватному. Однак саме в суспільному секторі здійснити адекватну оцінку набагато складніше, тому що витрати і вигоди оцінюються не з позицій індивіда, а всього суспільства, і чиста віддача, що підлягає максимізації, являє собою різницю між суспільними вигодами і суспільними втратами. Дискусійним залишається питання сутнісного змісту суспільного сектору. Суспільний сектор економіки більшістю українських та російських економістів ототожнюється з державним, в зарубіжній літературі трактується як публічний.

Усе це і визначило виняткову актуальність теми Міжнародної науково-практичної

конференції «Модернізація суспільного сектору економіки в умовах глобальних змін», яка відбулася 22–23 жовтня 2009 року в місті Тернополі. *Мета* конференції – теоретико-методологічна концептуалізація суспільного сектору в умовах глобалізації, обґрунтування напрямів його модернізації та вироблення рекомендацій щодо вдосконалення економічних механізмів забезпечення цього процесу.

Організаторами заходу виступили Тернопільський національний економічний університет, Головне Управління Державної Служби України, Вроцлавський економічний університет (Польща). В роботі науково-практичної конференції взяли участь понад 200 учасників – представників 90 вищих закладів освіти, установ НАН України, органів влади та інших організацій 18 регіонів України, Польщі, Білорусі, Азербайджану та Вірменії. За результатами роботи наукового заходу видано дві частини збірника матеріалів доповідей учасників конференції.

Конференція проходила в пленарному та секційному режимах. Дискусійне поле науково-практичного заходу концентрувалося в рамках чотирьох основних напрямків: формування концептуальних зasad функціонування суспільного сектору економіки; розвиток державного сектору в національній економіці; особливості трансформаційних процесів в муніципальному секторі економіки та муніципальному управлінні; ресурсне забезпечення розвитку та управління суспільним сектором економіки. У рамках роботи конференції відбулася також презентація наукової школи «Організація управління і регулювання економікою на макро- і мезорівнях» та монографії «Модернізація суспільного сектору економіки в умовах глобальних змін» за науковою редакцією д.е.н., професора Алли Мельник.

Учасники заходу, обговоривши дискусійні питання за напрямками конференції, констатували наступні процеси та проблеми.

1. В контексті обговорення питання *формування концептуальних засад функціонування суспільного сектору економіки* встановлено, що суспільний сектор економіки можна розглядати з кількох позицій: з юридичної – як сукупність державних, муніципальних (комунальних) і громадських організацій; з фінансової – як сукупність бюджетних і не бюджетних установ, а також приватних, заснованих на суспільних інтересах, включаючи неприбуткові установи освіти, охорони здоров'я тощо; з функціональної – як сектор, що охоплює всі організації, які спеціалізуються на наданні правових, освітніх, соціально-культурних та інших послуг. Визнано за необхідне розглядати суспільний сектор як складну полікомпонентну систему, що об'єднує державний, муніципальний, суспільно-добровільний сектори та є складовою системи вищого ієрархічного порядку — національної економіки. Визначено за доцільне потенціал суспільного сектора розглядати як: своєрідний ресурс, базу, що дозволяє створювати специфічний продукт – суспільну послугу або суспільне благо; елемент ринку праці; фактор конкурентоспроможності національної економіки; інструмент впливу на народногосподарську кон'юнктуру. Встановлено, що суспільний сектор трансформується в розрізі кількох площин: зміни масштабів сектора; адаптації до нових умов; реформування; модернізації через перенесення й імплементацію сучасних, апробованих у передових країнах, механізмів розвитку і функціонування цього сектору на національні терени; взаємообміну та інтеграції з іншими секторами національної і міжнародної економіки; удосконалення вертикальних і горизонтальних комунікацій.

Виділено наступні проблеми: відсутність теоретико-концептуального обґрунтування змісту, місця, складових, меж суспільного сектору як підсистеми в сучасній системі національної економіки, єдиних методологічних підходів до макроекономічного моніторингу резльтативності функціонування суспільного сектору; недостатня адекватність механізмів реагування суспільного сектору на виклики глобалізації та

включення його в інтернаціоналізовані цикли відтворення; нерозробленість соціальної доктрини та невизначеність стратегічних орієнтируваних для розвитку суспільного сектору економіки, в яких би чітко визначався механізм його впливу на довгостроковий розвиток національної економіки.

2. В контексті дослідження *розвитку державного сектору в національній економіці* зазначено, що для України, яка здійснила (хоча і не завжди успішно) низку економічних і соціальних реформ, зокрема в освіті, науці, культурі, охороні здоров'я, системі житлово-комунального господарства, у банківській сфері, системі державних фінансів, реформуванні інституту власності, гострої значущості набуває завдання моніторингу їх соціально-економічних наслідків, відповідності змін соціальним стандартам, які виступають орієнтирами та індикаторами забезпечення конституційних гарантій громадянам.

Встановлено, що трансформації освіти характерні: зміна інституційного середовища розвитку в рамках національної системи побудови освітньо-наукового простору; трансформація системи фінансування загальноосвітніх та вищих навчальних закладів; формування вітчизняної системи освітніх послуг; трансформація вищої освіти в контексті документів світового, європейського та національного рівнів; розвиток недержавного сектора та інтеграція освіти в систему ринкових відносин. В основі зміни інституційного середовища розвитку освіти лежить кілька детермінант: зміна інституту власності, децентралізація повноважень у наданні освітніх послуг, формування ринку знань. Система вищої освіти трансформується в напрямку від неринкової організації галузі, заснованої на бюджетному фінансуванні, державній системі управління освітою, централізованому контролі за змістом освіти і дотриманням державних стандартів та нормативів, до ринкової її організації, для якої характерна громадсько-державна система управління, конкуренція між вищими навчальними закладами, розгляд їх як підприємницьких структур суспільного сектору. Поряд із позитивами, негативним наслідком є проблема якості освіти, відповідності напрямків підготовки потребам ринку праці.

Трансформації системи охорони здоров'я характерні: децентралізація управління, в основі якої була передача закладів охорони здоров'я в комунальну власність; диверсифікація джерел фінансування шляхом долучення до бюджетних коштів від надання платних медичних послуг, коштів міжнародних організацій; розвиток мережі приватних медичних закладів; розширення участі благодійних, релігійних організацій (суспільно-добровільного сектору) у фінансуванні медичних послуг; підготовка до впровадження загальнообов'язкового державного медичного страхування. На тлі таких трансформацій помітна тенденція до скорочення медичних закладів, скорочення середнього медичного персоналу, зниження доступності і якості медичних послуг.

Визначено особливості реформування державно-управлінської системи в напрямку: реформування архітектури національної системи державного управління (відхід від адміністративно розподільчих функцій до регулятивних (їх освоєння); перехід до стимулюючого управління, а також до управління за принципом «уповноважувати»; делегування низки регулятивних функцій на регіональний рівень; передача частини функцій на наднаціональний рівень); поглиблення реформаційних процесів (становлення і модернізація державної служби; становлення публічного управління; пошук моделей трансформації державного управління); визначення системних проблем державної служби (врегулювання правового статусу; реформування оплати праці; становлення чіткого законодавчого регулювання адміністративних процедур та професійної етики; створення ефективної системи управління державною службою; належне інституційне забезпечення процесу європейської інтеграції з боку державної служби); реалізації завдань з

реформування державної служби в 2009 р. (розроблено проект Концепції реформування публічної адміністрації; проведено функціональне обстеження центральних органів виконавчої влади; формування державних функцій; розробка пропозицій щодо упорядкування системи та структури органів виконавчої влади); окреслення завдань на найближчу перспективу (впорядкування системи надання державних платних послуг; подальший розвиток законодавства з питань державної служби; запровадження нових методів управління персоналом; посилення інституційної та адміністративної спроможності органів влади з співробітництва між Україною та ЄС).

Учасники дискусії наголосили на такому: державний сектор в Україні є малоефективним, що в значній мірі зумовлено нестабільною економічною політикою та недосконалістю механізмів регулювання його розвитку; система оцінки ефективності управління об'єктами державного сектору в Україні є недосконалою; всупереч сформованим в Україні традиціям і особливостям господарського життя, процеси трансформації державного сектора економіки України наближають його параметри до північноамериканської моделі розвитку; ефективність роботи державних інституцій, стан їх матеріально-технічного забезпечення, технологічний рівень виробництва в галузях, що належать до державного сектору, знаходяться на низькому рівні, що актуалізує проблему удосконалення управління якістю та ефективністю комерційної діяльності державних підприємств; зростає вплив рівня корпоративного управління на соціальний та економічний розвиток країни, що актуалізує питання підвищення ефективності функціонування корпоративних структур; процеси реформування в сфері освіти, охорони здоров'я, культури, житлово-комунального господарства є незавершеними, що вимагає імплементації прогресивних підходів до забезпечення розвитку цих підсистем в контексті досвіду зарубіжних країн, потребує запровадження управління за цілями та результатами в цих сферах; має місце посилення викликів середовища суспільного розвитку, екзогенних та ендогенних чинників, що обумовлює необхідність адаптації моделей державного управління в контексті сучасних модернізаційних систем, характерних глобальному простору, та використання прогресивних управлінських технологій при формуванні державно-управлінських механізмів; недостатньо гнучкими є форми взаємодії національних структур управління різного рівня з наднаціональними структурами, які регулюють процеси глобального розвитку; в умовах нестабільності народногосподарської кон'юнктури, загострення конкуренції, посилення впливу ТНК, має місце зростання підприємницьких ризиків, яке супроводжується послабленням соціальної відповідальності бізнесу, що вимагає особливої уваги до розвитку державно-приватного партнерства, використання якого в Україні є недостатнім.

3. В контексті дослідження *особливостей трансформаційних процесів в муніципальному секторі економіки та муніципальному управлінні* учасники конференції зазначають, що муніципальний сектор в Україні перебуває в процесі перманентних перетворень, які дозволили певним чином переглянути ступінь та форми участі органів місцевого самоврядування в господарському житті та в системі відносин з іншими секторами економіки, забезпечити впровадження окремих ринкових стимулів та механізмів з урахуванням специфіки надання муніципальних громадських благ, окреслили напрямки формування територіально-інституційної структури цього сектору.

Учасники дискусії одностайні в тому, що становлення ефективного муніципального сектору в нашій країні блокують такі проблеми: законодавча нерегламентованість формування та функціонування соціально-економічних систем «територіальна громада» та «муніципальне утворення» як суб'єктів економічних відносин; надзвичайно велика чисельність дрібних нежиттєздатних муніципальних утворень; переважання соціальних об'єктів в структурі матеріальної частини комунальної власності; управління місцевими

фінансами в режимі поточних витрат без врахування необхідності їх використання для реалізації стратегічних цілей; неструктурованість муніципального господарства, як в організаційно-управлінському плані, так і в розрізі форм власності; невідпрацьованість технологій муніципального корпоративного менеджменту; відсутність практичних кроків щодо реалізації адміністративно-територіальної реформи.

Наголошено, що постановка питання про необхідність модернізації технологій управління муніципальним сектором визначається наступними аргументами: невідповідністю технологій управління, які застосовуються, трансформації об'єктів управління – муніципального утворення та муніципального сектору, що визначають сутність і зміст управлінського процесу, зокрема формуванню місцевих ринкових економічних систем на основі поєднання різних форм власності; руйнуванням державного монополізму на надання житлово-комунальних послуг та становленням муніципального сектору економіки; посиленням конкуренції між окремими муніципальними утвореннями на національному та регіональному ринках за інвестиційні ресурси; зростанням впливу глобальних та наднаціональних чинників на розвиток муніципального сектору, зокрема транснаціональних корпорацій, міжнародних організацій; необхідністю узгодження державної та місцевої економічної політики та інструментів регулювання розвитку муніципального сектору; певною демократизацією місцевого управління, відмовою від командно-адміністративного стилю управління; ускладненням місцевих економічних систем, появою нових полівекторних економічних зв'язків; необхідністю забезпечення ефективності управління розвитком муніципальних утворень; високим рівнем консерватизму моделі та технологій управління розвитком муніципального сектору; необхідністю врахування нової парадигми місцевого розвитку на засадах муніципалізації;

4. В контексті обговорення проблем *ресурсного забезпечення розвитку та управління суспільним сектором економіки* констатовано проблеми: невисока ефективність управління державною і комунальною власністю та недостатньо оптимальна їх структура; посилення диспропорцій в системі державних та місцевих фінансів; незавершеність реформування податкової політики; неспроможність державних банків та резервів забезпечити економічну безпеку та ефективність суспільного сектору економіки; недостатня мотивація у використанні інноваційних форм в системі внутрішньоорганізаційного менеджменту державних установ і організацій; недосконалість нормативно-правового забезпечення розвитку державного та муніципального секторів економіки; недостатнє заличення та використання ресурсів неурядових організацій в розвитку національної економіки; неадекватність організаційних структур системи управління охороною здоров'я, освітою, наукою, житлово-комунальним господарством сучасним чинникам та тенденціям розвитку в умовах ринкових відносин; невідповідність ресурсної бази повноваженням органів місцевої влади в забезпеченні розвитку соціальних об'єктів, що знаходяться в комунальному секторі; нестабільність механізму здійснення державних закупівель; недосконалість аналітико-інформаційного забезпечення діяльності інституцій суспільного сектору; зволікання із запровадженням накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (2-го рівня пенсійної системи).

Для розв'язання вказаних проблем учасники конференції рекомендують:

1. У напрямку теоретико-методологічної концептуалізації розвитку суспільного сектору економіки в умовах глобальних змін:

– зосередити дослідження на розвитку теоретико-методологічної бази суспільного сектору економіки як складної полікомпонентної системи, яка має свій певний потенціал, знаходиться під впливом ендогенних і екзогенних чинників, що викликають її перманентну трансформацію, та на обґрунтуванні соціальної доктрини держави, яка б

стала критеріальною базою для оцінки «вигод і втрат» суспільного сектору, критерієм прийняття рішень щодо його фінансування та підтримки;

– удосконалити аналітичне забезпечення моніторингу місця та ролі суспільного сектору економіки на основі запровадження наступної системи індикаторів: сумарні витрати фінансових ресурсів на забезпечення надання благ і послуг суспільним сектором; валова додана вартість, що створюється резидентами національної економіки, які належать до суспільного сектору; розмір відрахувань організацій та установ суспільного сектору в бюджети різних рівнів; розмір сплати внесків до державних цільових фондів; частка зайнятих в суспільному секторі економіки;

– посилити ефективність системи стратегічного планування, удосконалити елементи стабілізаційної, соціальної, інвестиційної, фіскальної, боргової, ресурсної політик, які б враховували глобальні впливи, внутрішні тенденції розвитку, рівень народногосподарської кон'юнктури та дозволили сконцентрувати зусилля інститутів суспільного сектору на вирішенні ключових проблем суспільного розвитку та забезпечені збалансованості національної економіки;

– вважати стратегічними орієнтирами подальшого розвитку суспільного сектору економіки: створення самодостатнього, конкурентоспроможного, соціально-спрямованого, ноосферизованого суспільного сектору економіки; цілеспрямовану діяльність на досягнення соціальних стандартів розвитку, наближення останніх до стандартів Європейського Союзу; реінтерпретацію ресурсної системи суспільства; становлення ефективної системи державної і комунальної власності, системи публічних фінансів; формування дієвого суспільно-добровільного сектору як основи демократизації суспільства; перехід від державної до публічної політики, становлення ефективної системи врядування — публічного управління; модернізацію не лише секторальної і галузевої, але й функціональної складової суспільного сектору шляхом імплементації в діяльність його інститутів інноваційних технологій менеджменту;

– врахувати досвід використання структурних фондів ЄС та реалізації адміністративно-територіальної реформи Польщі в контексті забезпечення відкритості розвитку територіальних громад та формування нового світового економічного порядку.

2. У напрямку модернізації державного сектору економіки та державного управління:

– оптимізувати величину державного сектору економіки, передбачивши підтримку приватизаційних процесів в галузях, що зазвичай належать до недержавного сектору (оптова і роздрібна торгівля, будівництво), де діяльність державних підприємств на даний час є збитковою;

– використовувати багатоманітність критеріїв, які відображають різні спектри ефективності управління об'єктами державної власності: економічної, фінансової, бюджетної, соціальної;

– удосконалити систему менеджменту державних підприємств на основі використання прогресивних управлінських технологій, апробованих бізнесовими структурами;

– в основу забезпечення результативності державної політики щодо сприяння формуванню інтегрованих корпоративних структур покласти наступні стратегічні пріоритети: надійний захист корпоративних підприємств від впливу галузевих та регіональних бар'єрів; узгодження енергетичних і транспортних тарифів, методів і ставок оподаткування із завданням підвищення конкурентоспроможності продукції; запровадження регульованої в інтересах капіталоутворення і відтворення кредитної політики; формування механізму взаємодії держави з корпоративним сектором економіки на основі відпрацювання інституційних, організаційних, фінансово-економічних та соціально-економічних важелів; прийняття національного кодексу корпоративного управління; чітке визначення та розмежування повноважень органів державного

управління у галузі корпоративного управління; посилення державного контролю за дотриманням акціонерними товариствами та професійними учасниками фондового ринку прав акціонерів; визначення та оприлюднення державної політики щодо підприємств з державними частками;

– розширити практику обґрунтування фінансового забезпечення розвитку галузей соціальної сфери на основі використання фінансового прогнозування;

– забезпечити підвищення ефективності функціонування галузі охорони здоров'я на основі: удосконалення організаційної структури управління з врахуванням нових умов функціонування галузі; визначення головних принципів і напрямків правового захисту медичних працівників і пацієнтів, внесення доповнень до законодавства у цій сфері, приведення його у відповідність до вимог Конституції України, розроблення і запровадження програми інформатизації галузі, запровадження обов'язкового медичного страхування;

– забезпечити об'єктивізацію формування сучасної парадигми державного управління на основі окреслення і діагностування визначальних детерміnant його функціонування, визначення аспектів їх прояву, ідентифікації типів взаємозв'язків між ними, передбачення можливостей і загроз, які вони створюють;

– ширше застосовувати практику використання технологій державного антикризового управління, передбачивши використання комплексу упереджувальних та профілактичних антикризових технологій і засобів державного управління, який би дозволив нівелювати вплив нестабільних кон'юнктурних станів економіки;

– відпрацювати інтегровану модель трансформації державного управління в Україні на основі використання таких теоретико-методологічних підходів: концепція та практика нового державного менеджменту, теорія суспільно-політичних мереж, концепція нового способу управління — «врядування».

3. У напрямку модернізації муніципального сектору економіки та муніципального управління:

– окреслити пріоритети модернізації муніципального сектору як комплексного полівекторного процесу, до яких віднести: розвиток муніципального підприємництва, удосконалення механізму використання комунальної власності, корпоратизація муніципального сектору, міжмуніципальна інтеграція;

– забезпечити розвиток муніципального підприємництва в напрямку формування муніципальних (комунальних) підприємств, власником яких є органи місцевого самоврядування, здатних, окрім створення соціального ефекту, приносити додатковий дохід місцевим бюджетам;

– поширити принципи та інструментарій корпоративного управління для забезпечення розвитку муніципального сектору, що є одним із чинників створення умов його економічної безпеки;

– запровадити механізм обчислення статистичними органами показника валової муніципальної доданої вартості;

– забезпечити удосконалення технологій управління функціонуванням та розвитком муніципального сектору на основі: застосування комплексного підходу до управління, впровадження організаційно-функціональних технологій підвищення ефективності управління муніципальною власністю, удосконалення управління функціонально-галузевими комплексами муніципального сектору, імплементації технологій муніципального менеджменту, використання сучасних технологій оцінки ефективності управління муніципальним сектором.

4. У напрямку удосконалення ресурсного забезпечення розвитку та управління суспільним сектором економіки:

- **Верховній Раді України** провести парламентські слухання з проблем модернізації суспільного сектору економіки в умовах глобальних змін; зосередити увагу на формуванні правової бази підтримки розвитку неурядових організацій та виробленні заходів щодо їх ефективного застосування в процесі реструктуризації національної економіки; створити правове підґрунтя для модернізації технологій підтримки Національним Банком України курсової стабільності в контексті реалізації антикризових заходів уряду для забезпечення стійкості національної валюти;
 - **Міністерству економіки України та Фонду державного майна України** розробити перелік показників та визначити чіткі критерії ефективності використання державної власності та результативності управління державним сектором економіки на національному та регіональному рівнях; виробити механізми адаптації правового поля та практики здійснення управління державною власністю в Україні до норм і правил, запроваджених в країнах ЄС;
 - **Міністерству економіки України** підвищити ефективність та цільову спрямованість економіко-аналітичної діяльності та стратегічного управління стосовно розвитку структурних складових суспільного сектору економіки; удосконалити процедурні механізми реалізації державних та регіональних потреб в товарах і послугах та запровадити маркетингові дослідження ринку державних закупівель для потреб суспільного сектору; передбачити розрахунок аналітичних показників, які окреслюють місце суспільного сектору в розвитку національної економіки;
 - **Міністерству фінансів України** ініціювати: запровадження прямих міжбюджетних відносин територіальних громад безпосередньо з Мінфіном з метою уникнення існуючого суб'єктивізму при розподілі бюджетних ресурсів на рівні областей та районів, що сприятиме поліпшенню ресурсного забезпечення повноважень усіх рівнів влади; зміну концепції місцевого оподаткування на основі запровадження фіскально спроможних місцевих податків; реформування системи обліку в бюджетних установах для забезпечення її системності та уніфікованості через створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами; розроблення механізму впровадження накопичувальної системи пенсійного страхування – важливого джерела внутрішніх довгострокових інвестицій в економіку України;
 - **Головодержслужбі України** забезпечити: відстеження результативності використання міжнародних стандартів ISO серії 9000 в контексті оптимізації процесів планування, розподілу ресурсів, надання адміністративних послуг, оцінювання результатів діяльності в системі державної служби; практичне запровадження в систему державної служби та служби в органах місцевого самоврядування механізмів управління якістю, які б відповідали вимогам міжнародної організації зі стандартизації ISO; запровадити модель моніторингу діяльності органів влади та органів місцевого самоврядування як передумову забезпечення ефективності їх функціонування; врахувати напрацювання міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація суспільного сектору економіки в умовах глобальних змін» при формуванні освітньо-професійних програм з підготовки магістрів спеціальності «Державна служба», розробці програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема через впровадження нових навчальних програм, курсів, тренінгів та семінарів, які б враховували існуючі тенденції в суспільному секторі економіки.
- Рекомендації, що напрацювані за результатами конференції, направлені Верховній Раді України, Міністерству економіки України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству фінансів України, Головному Управлінню Державної Служби України та Фонду державного майна України.

При підготовці аналітичної записки були використані висновки та пропозиції, що містилися у виступах, дискусіях, які точилися на пленарних та секційних засіданнях конференції, надісланих наукових розробках учасників заходу.

На формування підсумкових матеріалів конференції найбільший вплив мали наукові розробки та пропозиції, висловлені у виступах Аблова Андрія (Тернопіль), Бакалюка Олега (Тернопіль), Баль-Доманської Beati (Вроцлав), Бобровської Олени (Дніпропетровськ), Богача Юрія (Тернопіль), Бусень Альони (Київ), Васіної Алли (Тернопіль), Вовчак Ольги (Київ), Вовчок Світлани (Київ), Горященко Юлії (Дніпропетровськ), Денисенка Миколи (Київ), Дмитраш Оксани (Тернопіль), Желюк Тетяни (Тернопіль), Зелінської Анетти (Вроцлав), Кириленко Ольги (Тернопіль), Козюка Віктора (Тернопіль), Лаврів Лілії (Тернопіль), Ляха Олександра (Донецьк), Макари Оксани (Тернопіль), Малого Івана (Київ), Маматової Тетяни (Дніпропетровськ), Мельник Алли (Тернопіль), Мокія Анатолія (Львів), Монастирського Григорія (Тернопіль), Небрат Вікторії (Київ), Плахцяка Адама (Вроцлав), Полякова Михайла (Київ), Полякова Олексія (Київ), Савельєва Євгена (Тернопіль), Сальус Анети (Вроцлав), Сергієнко Елли (Дніпропетровськ), Ткачук Ірини (Івано-Франківськ), Феденчука Ярослава (Івано-Франківськ), Федоренка Анатолія (Київ), Флейчук Марії (Київ), Фліссака Андрія (Тернопіль), Харка Володимира (Львів), Шкільняка Михайла (Тернопіль), Юрія Сергія (Тернопіль), Яремчука Ігоря (Київ), Яцури Володимира (Львів).

Укладачі:

Алла Мельник, д. е. н., проф., Тернопільський національний економічний університет, голова оргкомітету конференції.

Григорій Монастирський, к. е. н., доц., Тернопільський національний економічний університет.

Алла Васіна, к. е. н., доц., Тернопільський національний економічний університет.

Тетяна Желюк, к. е. н., доц., Тернопільський національний економічний університет.